սիրապէս և մեք եւս առ ի չգտանիլ դէպ առ նոսա իբր տմարդի բարեկամ և անողջունատու հիւր, ոչ Թողումք ի բաց զմխիթարելն զնոսա յեկեղեցւոջ հոգևորական բանիւք ըստ կարեաց և ըստ պիտոյին երբեմնապէս, չխտորելով ամենեւին յարքունական պաշտօնէ ուղղականէ ի յանգոսնելի ծայրս հակադրականի կողմնականութեան երբէք, ըստ որում յայտնի իմն է տեսողաց և լսողաց: Եւ լինի Թէ ո գիտէ մինչև յերիս ամիս եԹէ Տէր կամեսցի ասա օԹագայիմ, զի յիշեցեալ Պետն ոչ կամի Թոյլատրել փուԹով գնալ մեզ ի կոստանդնուպոլիս առ ի զովացուցանել զտապն վաղեմի կարօտութեանց մերոց. և մանաւանդ Թէ ընդ նմա և ժողովուրդքն ըստ մեծի մասին զնոյնն յառաջադրեն մեզ աղաչանօք, առ որս բաց ասելն կոպտութիւն իմն է յոյժ մեծ: Եւ Պատրիարգ յակօբ Վարդապետն եւս գրեաց առ մեզ ի ձեռն յիշեցելոյն զգիր սիրոյ և յարգանաց. բայց մեք չպատասխանեցաք նմա բան ինչ մինչև ցայժմ. և մի վարկցի այս լինիլ աղագաւ ըմբոստանալոյ, այլ վասն այլ իրի իմիք՝ որ է մասնաւոր համանկատումն ինչ. քանզի ասէ ումն ի բանաստեղծից այլազգեաց. կեան օլուր աչըքը չէյ տայէ տիւշէր խտիղնա: Տեղւոյս ամենայն իրքն և իրակութիւնք վայելեն զբարի յաջողութիւնս, միայն միայն՝ Թէ սակաւ ինչ երկեցուցանէ զյոգունս չչուկն մահուան, զոր Թէև իցէր նուազ, յուսամ յԱստուած Թէ այսուհետև իսպառ սպառելոց է ամենևին: Եւ Թէպէտ զառաջին քստմնիլ տեսանեցան ոմանք ի մերայնոց զէմպէրէկաբեկից հանդերձ պատրօքն տեղւոյս վասն մտանելոյ իմ յեկեղեցին Հայոց, իսկ մինչ յարեցան և խօսակցեցան ընդ մեզ ի ձեռն յաճախ երԹևեկութեան, զիջան ի կարծեաց և ի կասկածանաց իւրեանց, և հետևաբար ունին զիս իբրև զիւրեանս. բայց բոլոր ամբողջ և ուղիղ ուղղափառքն իբրև տեսին և իմացան զայս՝ զրեԹէ ի մեծի ուրախութեան պարուրեալք եղեն, և գոհացան որ այլապէս ոչ եղև. վասն զի յետ կորուսանելոյ զչահն, հետևիւր յայնմանէ մեծագոյն վնաս, որպէս յայտ է ինքնին: Օրհնեալ լինիցի տեղւոյս Յովսէփ վարդապետն միսիոնար՝ որ է համաձայն մերային դիտմանց, և պատերազմակից է ընդ մեզ ընդդէմ ներհակ կարծեաց ըստ ամենայնի, որոյ վասն առաւել սէր և պատիւ եցոյց և ցուցանէ միշտ դէպ առ անարժանութիւնն իմ. նոյնգունակ օրհնեալ խոճայ նահապետն ամպարեան, և պարոն Անտրիասն ցաւակիր: Բայց քէօչէ պուճախ քրԹմնջեն ոմանք՝ ի ծածուկ՝ զաղատացիք ամենայիմարք, բայց զտանին նոցա ըմբերանօղք բազումք, որոյ վասն և գլխաւորք նոցին զան և գնան առ իս, և մեք չահեմք զնոսա բարոյականաբար, Թէ չունի վնաս մտանելն յեկեղեցին Հայոց: Վերջապէս վասն սուղ լինելոյ գրոյս ժամանակի՝ ոչ կարացի յատուկ գրով ինչ ողջունել զՎեհապատիւ Մինաս Արհին զՀայրն մեր ծերունի և կամ հարցումն առնել զամենայն կերպ բարեկեցութենէ նորին. վասն որոյ զնոյն պարտաւորութիւնն իմ սոյն գրով ի ձեռն Յարգելութեան ձերոյ վճարել տենչամ, ընծայելով նմա զփրկչաձիր ողջոյնն, և խնդրելով ի նմանէ զսուրբ աղօԹս փոխարէն: Զնոյնն ասեմ և վասն բնաւից համաչունչ միաբանից Սրբոյ Մենաստանիդ՝ ի մեծամեծաց մինչև ցփոքունս: Պարոն խաչուկ սիրեցելոյն իմ և ձեր՝ սիրով մեծաւ ողջոյն ընծայեմ ի Քրիստոս: Հայր Մկրտչին իմ, և Հայր Վրդանիսին սերտ սիրով ողջոյն ընծայեմ. բաւ է:

1754 *ի յունիսի* 17

Սարգիս Վրդ. և Արքեպիսկոպոս
ի Զմիւռին

ՃՀՁ.

Սարսափելի երկրաշարժի մը նկարագրութիւնը կը կարդանք Հ. Զաքարիայի հետևեալ Թուղթին մէջ: Ունի Հ. Միքայէլ եւս նոյնին նկարագրութիւնը, ուր «իբրև ողորմեայ սաղմոսի չափ տևեաց» կ'ըսէ՝ նոյն օր պատահած երկրաշարժներէն միոյն համար, ինչպէս նաև կրկինը կը նշանակէ տեղի ունեցած մահերուն, ըսելով Թէ «աւելի քան զհազարս մարդիկ մեռան», Թերևս միանգամայն առնելով զանազան պահերու մէջ եղածները: